Universitätsbibliothek Paderborn

Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis, Commentariorum Libri LVIII

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Doctrina gentium.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

Visual Library

paſcit,&liberaliter educat:contra vero in iis,quæ natura proprietateq; ſua obdurata,dura,ſolida at- A
que repugnantia fuerint, proficere nihil quicquam poteſt:ita in hominibus erudiendis inſtituendiſ-
que evenit,quorum ii, qui prompto,acuto,& docili ſunt ingenio,minimo negotio erudiuntur: con-
Lib. de arte tra vero ſi plumbeum & obtuſum,atque honeſtis artibus & diſciplinis averſum,inſtituere aggredia-
poet. ris,nihil prorſus efficias:invita ſiquidem Minerva nihil recte fieri, dicive poteſt,ut apud Horatium.
Ita demum diſciplina contumacem nacta naturam, fruſtra omnino laborabit, ſed idonei fundi com-
Irrigationi pos,lætiſſimæ frugis opulentia lætabitur.Sane Pindarus ejus rei, quæ plurimum ad fœcunditatem fa-
ſimilis lau- ciat, ratione habita, irrigationi ſimilem eſſe laudationem dixit. Nam quemadmodum illa plantarum
datio. vim auget,& ut lætius proveniant efficit:ita virtus dignisPoëtarum ſcriptis commendata mirificum
ſuſcipit incrementum : laudatam enim virtutem creſcere,vulgo etiam dictitatum:contra vero loca,
quæ aquarum beneficia non ſuſcipiunt, plurimum infœcunda ſunt. Et Divinæ literæ ubi agri cujuſ-
piam ſterilitatem, deſertaque & inhoſpita teſqua notare volunt, inaquoſum dicunt, ut Pſalmo 77.
Exacerbaverunt altiſſimum in inaquoſo: eodemque modo ſæpius. Quod vero facit ad doctrinæ ſapi-
Infrugiferam. entiæve ſignificatum, in iiſdem literis,cumPſalmographus deſiturum inAdventuChriſti promptua- B
τρύγη rium illud vaticinationis domum prævideret, neq; divinationem ipſam quicquam amplius produ-
fructum ſi- cturam, Pſal. 106. terram frugiferam in ſalſuginem vertendam oraculo haudquaquam vano præſa-
gnificat. givit. Marina autem aqua ἀτρυγετὴς Homero dicitur, quod nullum ex ea fructum poſſis decerpere,
propterea quod adeo eſt ſalſuginoſa,

DOCTRINA GENTIUM. CAP. XV.

EJuſdem ſalſedinis atque amaritudinis cauſa, marina aqua doctrinam gentium ſignificabat:
propterea quod ſine fructu eſſet, propter rerum quæ ſacris ejuſmodi adhibebantur amaritudi-
nem,intractabilis,dum neque quidem humanis hoſtiis abſtinebant,& alia dictu fœda faciebant,ſce-
leraque ac turpitudinem omnem diis etiam ſuis adſcribebant:quorum exemplo laſcivire, & mollia
quæque ſectari mortales ſibi permitterent. Tot præterea deorum marinorum luſus nihil aliud ſunt,
quam mera laſcivia; profanis quippe & impuris ea dulcis & delectabilis, piis vero ſynceriſq; inviſa
Herculis & amariſſima. Forte autem Herculis columnæ inhabitabilis terræ finibus erectæ,virtuti documento
columnæ. ſunt,non eſſe à duris terræ laboribus ad undarum mollitiem atq; laſciviam dilabendum. In has au- C
tem aquas Abacuc Propheta armentum à Deo inducendum canit: acceſſurum quippe cultum,& po-
lituram,hoc eſt, Apoſtolos per omnem terrarum orbem profecturos, qui omnia commitigarent,
manſuefacerent, & habitabilia frugiferaque redderent,amaritudinem omni dulcium aquarum cor-
rivio delinita.

DOCTRINA COELESTIS. CAP. XVI.

PIndarus pleriſq; locis hieroglyphico utitur hoc dicendi genere, ut cum canit, χαρίτων ἄρδοντ' καλλίςῃ δρόσῳ, hoc eſt, optimo pulcherrimove Gratiarum rore irrigant,id quod odarum lucu-
lenta lepiditate dictum interpretes exponunt, ut denique per rorem eloquentiæ leporem intelliga-
mus. Sed quid egemus Pindaro,cum Moſem audimus cœlum ad audienda, quæ loquitur, ac terram
etiam ipſam invitantem, doctrinamq; ſuam uti pluviam concreſcere augurantem, eloquium uti ro-
Symbola rem pluere meditantem,eſſeque quaſi imbrem & ſtillicidia ſuper herbam & gramina, quæ manifeſta
cœleſtis ſunt doctrinæ cœleſtis ſymbola? Quin & Angelici chori Aquæ vocabulo deſignantur, ut Pſalmo: D
doctrinæ. *Et aquæ, quæ ſuper cœlos ſunt, laudent nomen Domini.* Unuſquiſque autem Prophetarum ſimulac os
Pſal.1. adaperuit, terram irrigat univerſam,hoc eſt,ut interpretatur Adamantius,diſciplinam in aures, & in
corda hominum infundit. Davides autem noſter per lignum propter aquarum fluenta plantatum,
fœtiferum & opportuno proventu lætum reddi,hominem intelligit, qui divina præcepta ſuſceperit,
Moyſes e- quibus ingenia non aliter quam plantæ aquis irrigantur. Sane Moyſi divinitus ab aqua nomen indi-
nim aqua- tum facile crediderim,qui uberrima divinarum humanarumque rerum omnium doctrina mortale
ticum, vel genus in æterna eſſet ſecula inſtituturus. Moys enim Ægyptiis aqua dicitur,quamvis eventus nomi-
aſſumptum ni cauſam dederit,quod à Thamura Pharaonis filia ex profluente,in quem à parentibus acerbiſſimi
de aqua ſo- edicti regii metu projectus erat, Divinæ ita providentiæ commendatus, in ciſtula jacens exemtus
nat. eſſet.